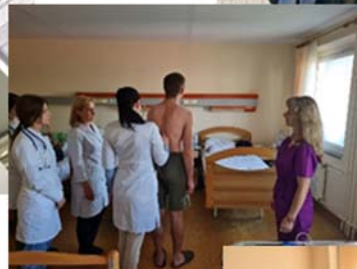


МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ,  
РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА

**MANS**  
MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH  
W ŁOMŻY

Міжнародна науково-методична конференція  
«Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»



# МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

22 вересня 2023 року  
м. Яремче – м. Івано-Франківськ

## ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ СОЦІОНІКИ У ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

Н.І. Чекаліна, Ю.М. Казаков, Т.А. Трибрат, С.В. Шуть, В.М. Мигаль

*Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини  
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна*

Психологічний комфорт у освітньому середовищі є запорукою успішної реалізації освітніх програм, розвитку творчих здібностей та формування професійних навичок у здобувачів освіти. Адаптація і побудова здорових відносин у новоствореному колективі має дуже важливе значення і лежить у площині компетентності всього педагогічного колективу. На даному етапі особливо важливою є роль куратора – мудрого наставника, порадирика, який бере участь у вирішенні усіх нагальних питань, зокрема, у побудові гармонійних, доброзичливих, продуктивних стосунків у групі.

Інструментом для реалізації такого завдання може стати соціоніка – теорія й психологічна практика, яка активно застосовується у різних сферах суспільного життя.

*Метою* нашого дослідження було проаналізувати доцільність застосування методів соціоніки для оптимізації міжособистісних стосунків у студентському колективі.

Предметом вивчення соціоніки є соціотипи – стійкі незмінні типи взаємодії психіки індивідумів з навколишнім світом, або типи «інформаційного метаболізму». Визначення власного соціотипу дозволяє усвідомити власні особистісні риси, особливості світосприйняття та краще пізнати кожного з оточуючих, передбачити їхні емоції та вчинки, зрозуміти мотиви.

Процес дослідження соціотипів передбачає тестування. Він є інтерактивним, викликає жвавий інтерес у учасників й дозволяє швидко, невимушено вкоротити психологічну дистанцію й пізнати одне одного, що вкрай актуально. Результатом практичного застосування методів соціоніки є побудова соціонічної структури групи та матриці взаємин. Соціонічні типи групуються у «квадри» ( $\alpha$ ,  $\beta$ ,  $\gamma$  та  $\delta$ ) на основі спільних квадральних цінностей. Практичним виходом даної психологічної практики є використання міжквадральних взаємин з метою побудови ефективних творчих груп.

У сукупності представники з кожної квадри, які поєднані виконанням певного завдання, будуть набагато ефективнішими у досягненні результату. Представники квадри  $\alpha$  є генераторами ідей, квадри  $\beta$  – ревізорами, квадра  $\gamma$  удосконалює запропоноване квадрою  $\alpha$  з урахуванням критики квадри  $\beta$ , а квадра  $\delta$  знаходить шлях застосування результатів роботи попередніх квадр. Враховуючи особливості інтраквадральних стосунків, ефективні робочі групи слід будувати на основі «соціонічних кілець».

Протягом багатьох років у виховному процесі кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Полтавського державного медичного університету активно застосовуються психо-соціальні практики на основі соціоніки. Поряд з здобуттям *soft skills*, студенти швидко налагоджують гармонійні відносини у колективі, оскільки вивчення стосунків між соціотипами в групі та побудова «матриці відносин» дозволяє прогнозувати, аналізувати взаємини та уникати конфліктних ситуацій. Наявність представників всіх чотирьох квадр у колективі дозволяє складати творчі групи для вирішення різноманітних завдань, зокрема, при розв'язанні клінічних ситуацій, виборі стратегічних підходів до діагностики та лікування, тощо.

*Висновки.* Практичне застосування соціоніки має значущий психо-соціальний ефект. Відбувається переосмислення та відкриття себе і оточуючих, формується взаємоповага, толерантність, долається ксенофобія, попереджається булінг.

Соціоніка вчить сприймати та поважати унікальність та індивідуальність кожного, будувати стосунки та прогнозувати результати взаємодії, формувати продуктивні творчі групи для вирішення професійних творчих завдань.

Впровадження методів соціоніки в освітньому середовищі є доцільним й корисним. Соціоніка є цінним психологічним інструментом, особливо в умовах складних випробувань сьогодення.